

Το Ευαγγελικό ανάγνωσμα της Κυριακής της Απόκρεω

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Κατά Ματθαίον κε΄, 31-46

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἦλθετε πρὸς με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; πότε δέ σε εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἦλθομεν

πρός σε; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἔρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ’ ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41 Τότε ἔρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ’ ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ· ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ’ ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Τρίτη Κυριακή του Τριωδίου, της Απόκρεω, ὅπως ονομάζεται, καὶ ἡ Εκκλησία ξεδιπλώνει τὸ γεγονὸς τῆς μέλλουσας κρίσης. Ἡ ευαγγελικὴ περικοπὴ τῆς ἡμέρας προσφέρει τὰ ἀπαραίτητα ἐρεθίσματα γιὰ νὰ συνειδητοποιήσει ὁ ἄνθρωπος ὅτι κανένας εφησυχασμὸς δὲν χωρεῖ στὴ ζωὴ του. Αντίθετα, ἐπιβάλλεται ἐγρήγορση καὶ ἀγώνας. Αποκαλύπτει, ἐξάλλου, ὅτι στὴν προσφορὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ καθορίζεται ἡ ποιότητα τῆς ζωῆς καὶ ἡ κατάσταση που μπορεῖ νὰ βιώνει ὁ ἄνθρωπος, εἴτε ὡς παράδεισο εἴτε ὡς κόλαση, ἀνάλογα με τὴ στάση που διαμορφώνει ὁ ἴδιος καὶ ἀκολουθεῖ.

Ἡ ἀγάπη ὡς δικαιοσύνη

Στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως, ἐμφανίζεται ὁ Χριστὸς ὡς ὁ δίκαιος κριτὴς: «Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς...». Θα πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζουμε ὅτι ὁ Κύριος δὲν περιορίζεται στὴν ἀπόδοση τῆς γνωστῆς ἐκείνης δικαιοσύνης, ὅπως τὴν ἐννοοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἡ ὁποία σε ἀρκετές περιπτώσεις ἐμφανίζει συμπτώματα χρεοκοπίας καὶ ἐλλειμμάτων. Ἐνίοτε μάλιστα ἐμφανίζει σημεῖα ἀδικίας. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Χριστοῦ, ἀντίθετα, θεμελιώνεται στὴν φανέρωση τῆς ἀγάπης Του, που ἐνώνει τοὺς ἀνθρώπους με τὸν Θεὸ καὶ μεταξύ τους. Ἔτσι, ἡ ἀρνήση τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀποδεχθεῖ τὴν προσφερόμενη σ’ αὐτὸν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ κατ’ ἐπέκταση νὰ κινηθεῖ ἀγαπητικὰ καὶ πρὸς τὸν συνάνθρωπό του, συνιστᾷ τὴν αυτοκατάκριση καὶ τὴν αυτοτιμωρία του. «Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς».

Ὅταν, λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι δεκτικὸς αὐτοῦ τοῦ τεράστιου ἀγαθοῦ που ἐκπέμπει ἡ θεϊκὴ ἀγάπη, τότε βυθίζεται στὰ σκοτάδια τῆς αμαρτίας, τὰ ὁποία στὴν καθημερινή ζωὴ ἐρμηνεύονται σε πάθη, ἐγωισμούς, ἀδικίες, κακίες κ.α. Ἐπιλέγει ὁ ἴδιος οὐσιαστικὰ νὰ ἐγκαταλείπει ἀσπλάχνως τὸν εαυτό του στὴν οδύνῃ τῆς κόλασης.

Το κριτήριο της αγάπης

Η αγάπη του Χριστού που προσφέρεται απεριόριστα στον άνθρωπο, φανερώνει το μεγαλείο του και ειδικότερα εστιάζει στην κατ' εικόνα Θεού δημιουργία του. Αποκαλύπτει τη συγγένειά μας με το Πρόσωπό Του. Γι' αυτό άλλωστε στην περικοπή της ημέρας ταυτίζει τον Εαυτό Του «ενί των αδελφών Του των ελαχίστων». Όταν ο Χριστός, λοιπόν, επιβραβεύει αυτούς που του έδωσαν να φάει, να πιει, να ενδυθεί, δεν περιορίζεται σε κάποια απλά ανθρωπιστικά στοιχεία που ασφυκτιούν σε μια στείρα ηθικολογία και συναισθηματολογία ή και απλά σε μια καθηκοντολογία. Φανερώνει την υπέρτατη αλήθεια της σωτηρίας μας, που είναι ο παράδεισος. Δίνει τη διάσταση του μεγαλείου μιας αλληλοπεριχώρησης και κοινωνίας προσώπων που σφυρηλατεί το μυστήριο της ζωής του Θεού στους ανθρώπους.

Η άλλη όψη αποκαλύπτεται στο πρόσωπο εκείνων που αρνούνται την αγάπη του Θεού. «Επείνασα γαρ, και ουκ εδώκατέ μοι φαγείν...». Κατ' αναλογία, η άρνηση εδώ της αγάπης δεν συνιστά μια απλή απόρριψη, αλλά οντολογική αποκοπή από την ίδια τη ζωή που είναι ο Χριστός. Έτσι, η άρνηση της αγάπης του Θεού μεταβάλλει τη διακονία, την προσφορά και την θυσία σε φιλαυτία, εγωισμό, αυτάρκεια, ατομικισμό κ.α. Πρόκειται τελικά και στην μια και στην άλλη περίπτωση για επιλογή του ιδίου του ανθρώπου αν θα εισέλθει στην τροχιά της ζωής ή του θανάτου, του παραδείσου ή της κόλασης. Δεν πρόκειται, βέβαια, για καταδίκη που προέρχεται από τον Θεό, αλλά ουσιαστικά γι' αυτοκαταδίκη.

Αγαπητοί αδελφοί, η σημερινή περικοπή δεν ενσπείρει φόβο και πανικό στον άνθρωπο, αλλά συνιστά την πιο ισχυρή πρόσκληση γι' αυτόν, προκειμένου ν' αφήσει ελεύθερη την καρδιά του για να εισέλθει η Χάρη του Θεού, ως καρπός της αυθεντικής αγάπης, για να πλημμυρίσει όλη την ύπαρξή του. Τότε θα είναι σε θέση να βλέπει στο πρόσωπο του κάθε συνανθρώπου του τον ίδιο τον Χριστό και να έχει «καλήν απολογίαν επί του φοβερού βήματός Του». Αυτό έπραξαν και όλες οι άγιες μορφές που κοσμούν το οικοδόμημα της Εκκλησίας, μεταξύ των οποίων ο Ονήσιμος ο απόστολος, ο Άνθιμος εν Χίω και ο Ευσέβιος ο όσιος, των οποίων τη μνήμη τιμούμε σήμερα. Ο όλος βίος τους ήταν μια μαρτυρία αγάπης που στην αυθεντική της μορφή ταυτίζεται με τη δικαιοσύνη του Θεού. Γι' αυτό και η παρουσία τους ήταν μια αληθινή λάμψη μέσα στον κόσμο. Το δικό τους παράδειγμα δείχνει το δρόμο για τις πιο σπουδαίες αναβάσεις και ανατάσεις στη ζωή.